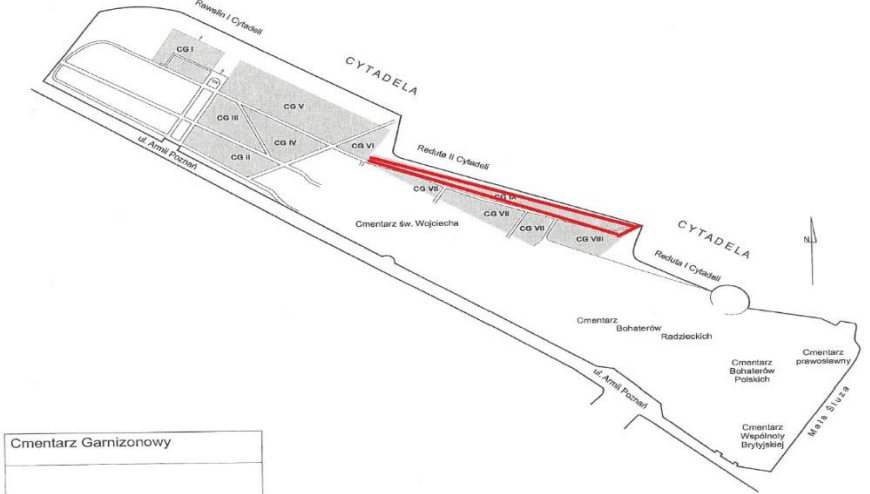

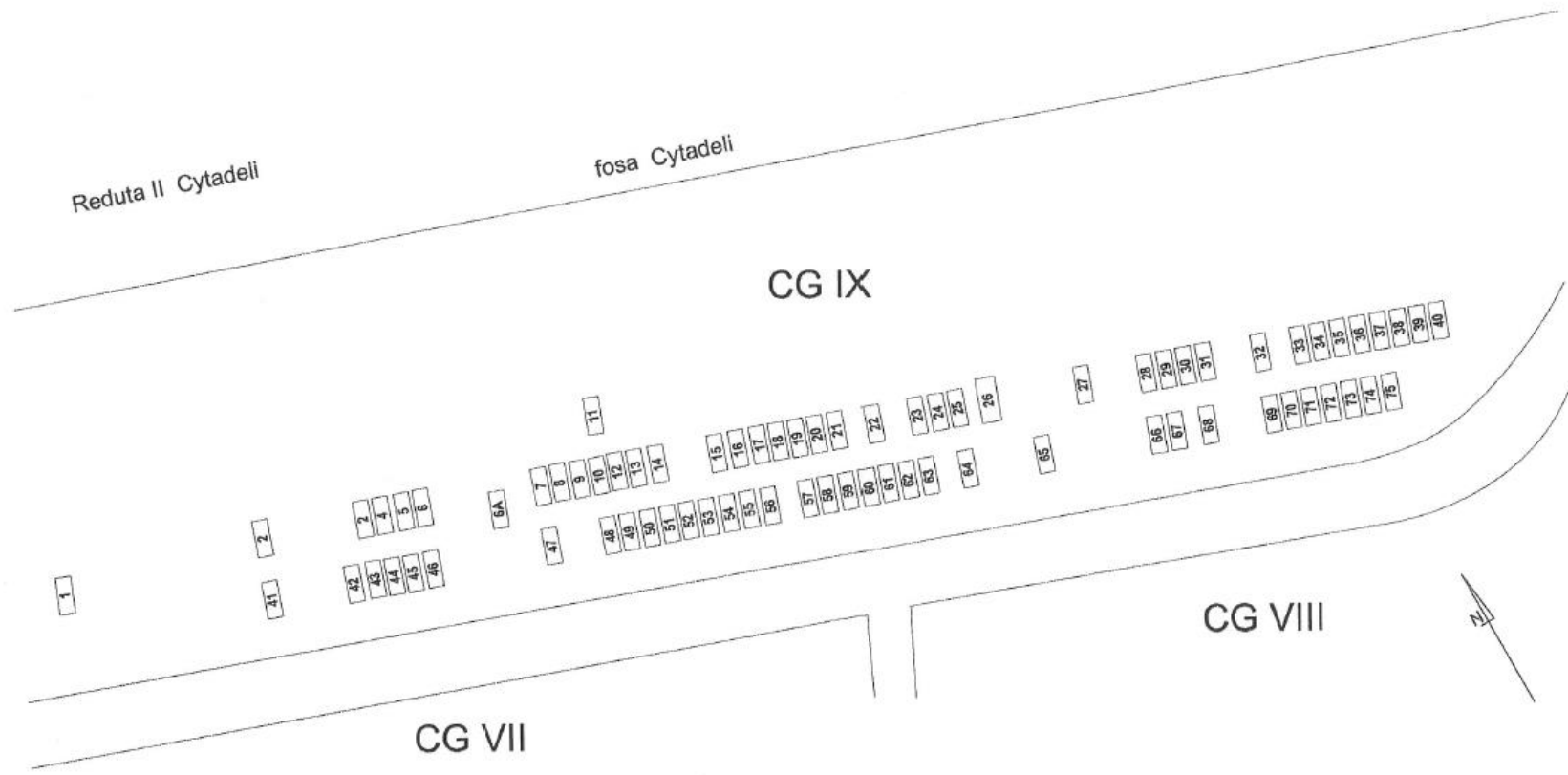
Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: POZNAŃ

Nr ewidencyjny: 3064011_91

Rodzaj obiektu	Nazwa obiektu	Miejscowość
KWATERA WOJSKOWA	CMENTARZ GARNIZONOWY POZNAŃ CYTADELA KWATERA IX	POZNAŃ
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	powstanie wielkopolskie, powstanie 1848
		Adres województwo / powiat / gmina
		WIELKOPOLSKIE / MIASTO POZNAŃ / POZNAŃ
		ulica / lokalizacja opisowa
		CMENTARZ GARNIZONOWY, Park Cytadela, al. Armii Poznań.
		Właściciel / zarządca terenu / działka nr
		MIASTO POZNAŃ 306401_1.0051.AR_01.1/21
		Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa
		Północno -zachodnia część cmentarzy na stokach poznańskiej Cytadeli GPS: 52°25'11.3"N 16°55'47.1"E/ 52.419806, 16.929750
		Podstawowa informacja o pochowanych
POWSTANIE WIELKOPOLSKIE POWSTANIE 1848 R.		
Datowanie	Najstarsze pochówki na tym obszarze datowane są na 1919 r. [Powstańcy z 1848 r. zostali pochowani w kwaterze w 2012 r. po wcześniejszej ekshumacji].	
Forma ochrony	GROBY WOJENNE WPIS DO REJESTRU ZABYTKÓW nr rei. 559/WLKP/A	
Wymiary (szer., głęb., wys.)	-	
Material	Lastrico, piaskowiec, granit, beton.	

Szkic sytuacyjny	Opis obiektu i inskrypcje	
	<p>Największą liczbę mogił stanowią te oznaczone lastricowymi krzyżami wskazujące na pochówki w większości wojenne. Co do zasady na lastricowych krzyżach umieszczona jest inskrypcja ryta rozmieszczona w następującej kolejności patrząc od góry. <ikonografia orła> / <stopień wojskowy> / <imię i nazwisko> / <data urodzenia> <data zgonu> / <numer grobu>.</p> <p>Centralną część kwatery stanowi pomnik na który składa się okazałe wielkości kamień, przed którym ustawiono wykonany z granitu krzyż łaciński z następującą inskrypcją: W HOŁDZIE / BOHATEROM WALK / W LATACH 1918-1920 / WIELKOPOLANIE / W 90 ROCZNICĘ / POWSTANIA / WIELKOPOLSKIEGO /</p> <p>Pomnik osadzony jest na niewielkim wzniesieniu wykonanym z kamiennych bloczków.</p> <p>Niektóre groby wojenne architektoniczne różnią się od pozostałych (ustandaryzowanych krzyży) – wyszczególniono je w Załączniku nr 2.</p> <p>Na wielu grobach inskrypcje są niepełne lub niepoprawne. Załącznik nr 1 do niniejszej karty zawiera spis osób pochowanych w kwaterze. Jest on uzupełniony - w miarę możliwości - o dane z materiałów archiwalnych czyniąc je bardziej wiarygodnymi.</p> <p>W zachodniej części kwatery zlokalizowany jest grób kosynierów junikowskich. Ich szczątki złożono w tym miejscu w 2012 r.</p> <p>Szczegółowy plan kwatery znajduje się na stronie 3 karty.</p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
	<p>W. Olszewski, <i>Cmentarze na stokach poznańskiej Cytadeli</i>, Poznań 2008.</p>	<p>W kwaterze zlokalizowanych jest 77 pochówków z czego 70 spełnia kryteria ustawy o grobach i cmentarzach wojennych. Kwatera jest w przeważającej większości miejscem spoczynku osób, których śmierć związana jest z powstaniem wielkopolskim.</p> <p>Załącznik do niniejszej karty zawiera wykaz osób spoczywających w kwaterze. Szkielek spisu sporządzony został na podstawie publikacji <i>Cmentarze na stokach poznańskiej Cytadeli</i>. Wszystkie możliwe dane osobowe i opisowe zostały poprawione i uzupełnione zgodnie z danymi zawartymi w Aneksie nr 2 do publikacji <i>Za Boga i Ojczyznę. Przewodnik po miejscach spoczynku Wielkopolan poległych w latach 1918-1921</i>. Aneks nr 2 – to wykaz osób poległych i zmarłych w latach 1918-1921 sporządzony na podstawie wyciągów z aktów zgonu Urzędów Stanu Cywilnego [obszar Wielkopolski]. Źródłem pomocniczym w analizie danych była <i>Kartoteka ewidencji ludności 1870-1931</i> [http://e-kartoteka.net/pl/]. Wszelkie inne materiały, które wykorzystane zostały do przygotowania wykazu zamieszczone są w kolumnie „źródła”. Informacje dodatkowe oraz wątpliwości zawarte są w przypisach.</p> <p>W załączniku nr 1 przy osobach, których śmierć związana była z działaniami wojennymi powstania wielkopolskiego zamieszono informację o treści: <i>Widnieje na Liście start Powstania Wielkopolskiego</i></p>
	Załączniki	
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):	Bartosz Biegała, 04.03.2024 r.	

Cmentarz garnizonowy
kwatery IX